

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 9. maaliskuuta 2023
(OR. en)

7258/23

FIN 300
RECH 81
CMPT 8
COH 27

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähettiläjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja:	Valtuuskunnat
Ed. asiak. nro:	6558/23 FIN 230 RECH 50 CMPT 7 COH 22
Asia:	Neuvoston päätelmät Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksesta nro 23/2022: ”Horisontti 2020 -puiteohjelman ja Euroopan rakenne- ja investointirahastojen välinen synergia – Potentiaalia ei ole vielä täysin hyödynnetty” – Neuvoston päätelmät (hyväksytty 7. maaliskuuta 2023)

Valtuuskunnille toimitetaan liitteessä neuvoston 3935. istunnossaan 7. maaliskuuta 2023 hyväksymät neuvoston päätelmät Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksesta nro 23/2022: ”Horisontti 2020 -puiteohjelman ja Euroopan rakenne- ja investointirahastojen välinen synergia – Potentiaalia ei ole vielä täysin hyödynnetty”.

NEUVOSTON PÄÄTELMÄT**Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksesta nro 23/2022: ”Horisontti 2020 - puiteohjelman ja Euroopan rakenne- ja investointirahastojen välinen synergia – Potentiaalia ei ole vielä täysin hyödynnetty”**

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

PALAUTTAA MIELEEN

- Horisontti 2020 -puiteohjelman vaikutuksen toimiin, joilla pyritään kaventamaan unionissa vallitsevaa tutkimus- ja innovaatiokuilua edistämällä synergioita Euroopan rakenne- ja investointirahastojen (ERI-rahastot) kanssa;
- yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen¹, jossa korostetaan, että on tärkeää vahvistaa koordinoitua, synergioita ja täydentävyyttä ERI-rahastojen ja Horisontti 2020 - puiteohjelman kanssa;
- aiheesta ”Horisontti 2020 -puiteohjelman väliarvioinnista kohti yhdeksättä puiteohjelmaa”² 1. joulukuuta 2017 antamansa päätelmät, joissa korostetaan olevan tärkeää päästä parempaan synergiavaikutukseen ja täydentävyyteen puiteohjelman ja EU:n muiden rahoitusvälineiden välillä;
- Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksesta nro 15/2022 13. lokakuuta 2022 antamansa päätelmät³, joissa korostettiin unionin ohjelmien ja unionin, kansallisen ja alueellisen tason välisten synergioiden merkitystä;

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/1060, annettu 24 päivänä kesäkuuta 2021, Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahasto plussaa, koheesiorahastoa, oikeudenmukaisen siirtymän rahastoa ja Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahastoa koskevista yhteisistä säännöksistä ja varainhoitosäännöistä sekä turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahastoa, sisäisen turvallisuuden rahastoa ja rajaturvallisuuden ja viisumipolitiikan rahoitusvälinettä koskevista varainhoitosäännöistä, EUVL L 231, 30.6.2021, s. 159–706.

² 15320/17.

³ 13426/22.

1. ON TYYTYVÄINEN Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomukseen nro 23/2022: ”Horisontti 2020 -puiteohjelman ja Euroopan rakenne- ja investointirahastojen välinen synergia – Potentiaalia ei ole vielä täysin hyödynnetty”⁴, joka täydentää Horisontti 2020 -puiteohjelmaan osallistumisen laajentamiseen tähtäävistä toimenpiteistä annettua tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomusta nro 15/2022; PANEE MERKILLE komission vastaukset erityiskertomukseen nro 23/2022⁵; PANEE MERKILLE, että komissio on reagoinut sääntöihin ja määräyksiä koskeviin puutteisiin ehdottamalla sääntöihin ja määräyksiin useita mukautuksia, jotta ne olisivat yhdenmukaisia asiaankuuluvissa asetuksissa kaudella 2021–2027; KANNUSTAA komissiota yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa jatkamaan työtään tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelmien ja koheesiopolitiikan rahastojen (ERI-rahastojen seuraajien) täytäntöönpanon yksinkertaistamiseksi ja yhdenmukaistamiseksi, jotta synergiamahdollisuudet voitaisiin maksimoida; ja PYYTÄÄ komissiota edelleen lisäämään oikeudellista selkeyttä täytäntöönpanoelinten kannalta tulevien synergioiden yhteydessä;
2. ON TYYTYVÄINEN suositukseen, jonka mukaan ERI-rahastojen ja tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelmien hallinnointiin osallistuvien elinten välistä yhteistyötä olisi parannettava erityisesti asianomaisten hallintoviranomaisten, Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) mukaisia ohjelmia toteuttavien välittävien toimielinten sekä kansallisesta ja alueellisesta rahoituksesta vastaavien julkisten virastojen välillä; ja ON TYYTYVÄINEN komission pyrkimykseen aloittaa säännöllinen jäsennelty vuoropuhelu, jota käydään muun muassa huippuosaamisen käyttömahdollisuuksien parantamista EU:n tasolla käsittelevässä eurooppalaisen tutkimusalueen (ERA) foorumin alaryhmässä (ERAn toimi 16) ja jolla tuodaan yhteen komission ja jäsenvaltioiden asiaankuuluvat elimet sekä toimintapolitiikan suunnitteluun ja täytäntöönpanoon osallistuvat sidosryhmät (koheesiopolitiikan rahastot, erityisesti EAKR, ja Horisontti Eurooppa -puiteohjelma), samalla kun jäsenvaltioiden kanssa pyritään edistämään tällaista yhteistyötä kansallisella ja alueellisella tasolla;

⁴ EUVL C 442, 22.11.2022 s. 2. Kertomukseen voi tutustua Euroopan tilintarkastustuomioistuimen verkkosivustolla

<https://www.eca.europa.eu/fi/Pages/DocItem.aspx?did=62446>.

⁵ https://www.eca.europa.eu/Lists/ECARepplies/COM-Replies-SR-22-23/COM-Replies-SR-22-23_FI.pdf.

3. KOROSTAA, että hankkeista ja edunsaajista on oltava saatavilla tietoa synergioiden edistämiseksi; KANNATTAA komissiolle annettua suositusta, jonka mukaan tietojen saatavuutta olisi parannettava; KANNUSTAA komissiota ja jäsenvaltioiden asianomaisia viranomaisia keräämään ja jakamaan merkityksellisiä tietoja Horisontti Eurooppa -puiteohjelman ja koheesiopolitiikan rahoituksen edunsaajista sekä esimerkkejä puiteohjelman ja koheesiopolitiikan välisistä synergioista; PYYTÄÄ komissiota helpottamaan synergioiden luomista, edistämistä ja seurantaan käyttämällä paremmin hyväksi puiteohjelman ja koheesiopolitiikan rahastojen yhteentoimivia tietokantoja, jotta hankkeet olisivat helpommin yhdistettävissä edunsaajiin; KANNUSTAA komissiota yksilöimään ja edistämään hyviä käytäntöjä sekä hyödyntämään olemassa olevia välineitä, kuten tekstinlouhintavälinettä Cortexia ja huippuosaamisen käytäntöyhteisöä, ja laajentamaan samalla viimeksi mainitun soveltamisalaa kaikille mahdollisille aloille ja kaikkiin välineisiin, joilla voidaan luoda synergioita Horisontti Eurooppa -puiteohjelman ja EAKR:n välille, mukaan lukien niiden käyttö eurooppalaisissa kumppanuuksissa;
4. ON TYYTYVÄINEN suositukseen, jonka mukaan olisi lisättävä loppuvaiheen synergioiden käyttöä ja jossa samalla muistutetaan alkuvaiheen synergioiden merkityksestä; PAINOTTAA, että loppuvaiheen vaiheittaisen rahoituksen käyttö saattaa edistää tutkimustulosten siirtoa talouteen; ja PYYTÄÄ komissiota tukemaan hallintoviranomaisia sellaisten toimien suunnittelussa ja toteuttamisessa, joilla luodaan Horisontti 2020- ja Horisontti Eurooppa - hankkeiden välisiä loppuvaiheen synergioita, sekä edistämään tutkimushankkeiden tuloksiin perustuvien innovaatioiden julkisia hankintoja;
5. KANNUSTAA komissiota ja jäsenvaltioita ottamaan strategiseen suunnitteluun, ohjelmasuunnitteluun ja täytäntöönpanoon liittyvät synergiat tarvittaessa huomioon esimerkiksi älykkään erikoistumisen strategioissa, jotta Euroopan tutkimukseen ja innovointiin liittyvien investointien koko potentiaali saataisiin hyödynnettyä samalla, kun otetaan huomioon EU:n eri välineiden ja rahastojen erityiset tavoitteet ja ominaispiirteet; TÄHDENTÄÄ, että asiaankuuluvien EU:n ohjelmien suunnittelu- ja täytäntöönpanoaikataulut on synkronoitava paremmin; ja KOROSTAA, että synergioiden luomisessa ja täytäntöönpanossa on tärkeää ottaa huomioon käyttäjänäkökulma esimerkiksi siltä osin kuin on kyse yhdenmukaisista säännöistä, soveltamisajankohdista, kirjanpitojärjestelmistä ja menettelyistä sekä EU:n varojen ja välineiden täytäntöönpanosta aiheutuvan rasitteen vähentämisestä;

6. ON TYYTYVÄINEN suositukseen, jonka mukaan olisi parannettava tiedonkulkua hankkeista, joille on myönnetty huippuosaamismerkki; KEHOTTAÄ komissiota tukemaan täytäntöönpanoa ja hyödyntämään laajemmin huippuosaamismerkkiä, toimittamaan säännöllisesti ja hyvissä ajoin kaikille asiaankuuluville hallintoviranomaisille ja kansallisille yhteyspisteille tietoa hanke-ehdotuksista, joille on myönnetty huippuosaamismerkki omassa jäsenvaltiossaan tai omalla alueellaan, sekä kannustamaan parhaiden käytäntöjen jakamista; PANEE MERKILLE Euroopan tilintarkastustuomioistuimen havainnon siitä, että Horisontti 2020 -puiteohjelman ja älykkään erikoistumisen strategioiden painopisteisiin ei ole sovellettu yhteistä luokittelua (taksonomiaa) ja että hallintoviranomaisten tallentamat ERI-tiedot eivät olleet kaikilta osin vakimuotoisia, ja PYYTÄÄ komissiota tarvittaessa puuttumaan näihin haasteisiin;
7. KATSOO, että rahastojen välisten synergioiden tavoittelu, kuten huippuosaamismerkkin käyttö, ei saisi häiritä Horisontti Eurooppa -puiteohjelman ehdotusten arviointia, ja sen vuoksi PYYTÄÄ komissiota kiinnittämään asianmukaista huomiota synergioiden mahdollisiin ei-toivottuihin vaikutuksiin ja toteuttamaan tarpeen mukaan varotoimenpiteitä;
8. TOISTAA muun muassa periaatteet ja suuntaviivat, jotka on esitetty tutkimus- ja innovaatorahoituksen synergioista Euroopassa 8. heinäkuuta 2022 annetussa Prahin julistuksessa⁶; PALAUTTAA MIELEEN komission tiedonannon Horisontti Eurooppa -puiteohjelman ja EAKR-ohjelmien synergioista⁷; ja KEHOTTAÄ komissiota käyttämään tiedonantoa mahdollisena esimerkkinä, jota muiden rahastojen olisi seurattava, ja täydentämään sitä uusilla esimerkeillä siitä, miten synergioita on toteutettu käytännössä;

⁶ <https://synergies2022.eu/>.

⁷ KOMISSION TIEDONANTO – Horisontti Eurooppa -puiteohjelman ja EAKR-ohjelmien synergiat, EUVL C 421, 4.11.2022, s. 3.

9. TOTEAA, että synergiat ovat tärkeitä kaikille jäsenvaltioille, jotta nämä voivat lisätä tutkimuksen ja innovoinnin valmiuksiaan ja toteuttaa EU:n toimintapolitiikan tavoitteita kansallisella, alueellisella ja paikallisella tasolla; PYYTÄÄ komissiota ottamaan huomioon Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksen nro 23/2022 ja tilintarkastustuomioistuimen suositukset, kun se panee täytäntöön nykyisiä ja laatii uusia toimenpiteitä Horisontti Eurooppa -puiteohjelman väliarvioinnin ja seuraavan tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelman valmistelun yhteydessä; KANNUSTAA komissiota jatkamaan tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelmien ja koheesiopolitiikan sääntöjen yhdenmukaistamistyötä seuraavaa rahoituskehystä silmällä pitäen; EHDOTTAA, että muun muassa synergiamahdollisuuksia, hyviä esimerkkejä, ohjeita ja lainsäädäntökehystä koskevat olemassa olevat tiedot kootaan yhteen ja julkaistaan asianmukaisella tavalla komission verkkosivustolla.
-